

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 46/15

Luksemburgā, 2015. gada 29. aprīlī

Spriedums lietā C-528/13

Geoffrey Léger/Ministre des Affaires sociales, de la Santé et des Droits des femmes un Établissement français du sang

Pastāvīgs aizliegums ziedot asinis vīriešiem, kuriem ir bijušas dzimumattiecības ar vīriešiem, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts situāciju, var būt pamatots

Jāpierāda, ka attiecībā uz šīm personām pastāv liels risks iegūt nopietnas infekcijas slimības, īpaši HIV, un ka nav efektīvu noteikšanas tehnoloģiju vai ne tik stingru metožu, lai nodrošinātu augstu saņēmēju veselības aizsardzības līmeni

2009. gada 29. aprīlī *Établissement français du sang* [Francijas iestādes asins ziedojumu vākšanai], kas atrodas Mecā (Francija), ārsts, pamatojoties uz to, ka G. Léger ir bijušas dzimumattiecības ar vīrieti un ka Francijas tiesībās vīriešiem, kuriem ir bijušas šādas dzimumattiecības, ir noteikts pastāvīgs aizliegums ziedot asinis, atteicās pieņemt asins ziedojumu, kuru vēlējās veikt G. Léger. Tā kā G. Léger apstrīdēja šo lēmumu, *Tribunal administratif de Strasbourg* [Strasbūras Administratīvā tiesa] (Francija) vaicā Tiesai, vai šāds pastāvīgs aizliegums ir saderīgs ar Savienības direktīvu¹. Saskaņā ar šo direktīvu personām, kuru dzimumuzvedība rada lielu risku iegūt nopietnas infekcijas slimības, ko pārnēsā ar asinīm, ir noteikts pastāvīgs aizliegums ziedot asinis.

Šodien pasludinātajā spriedumā Tiesa vispirms nosprieda, ka *Tribunal administratif de Strasbourg* ir jānosaka, **vai situācijā, kad vīrietim ir bijušas dzimumattiecības ar vīrieti, Francijā pastāv liels risks iegūt nopietnas infekcijas slimības, ko pārnēsā ar asinīm.** Veicot šo analīzi, *Tribunal administratif de Strasbourg* ir jāņem vērā **epidemioloģiskā situācija Francijā**, kas, kā to norāda Francijas valdība un Komisija, esot īpaša. Šajā ziņā Tiesa norāda, ka, ņemot vērā tai iesniegtos datus, gandrīz visi inficēšanās gadījumi ar HIV laikposmā no 2003. līdz 2008. gadam ir radušies dzimumattiecību dēļ un puse no jauniem inficēšanās gadījumiem ir skārusi vīriešus, kuriem ir bijušas dzimumattiecības ar vīriešiem. Šajā pašā laikposmā šo sabiedrības daļu inficēšanās ar HIV ir skārusi visvairāk – rādītājs 200 reizes pārsniedz Francijas heteroseksuālās sabiedrības daļas rādītāju. Visbeidzot, no visām Eiropas un Centrālāzijas valstīm tieši Francijā ir vislielākā HIV dominānce to vīriešu grupā, kuriem ir bijušas dzimumattiecības ar vīriešiem. Tādējādi *Tribunal administratif de Strasbourg* ir jāpārbauda, vai, ņemot vērā šā brīža medicīnas, zinātnes un epidemioloģiskās zināšanas, šie dati ir ticami un vai tiem joprojām ir nozīme.

Pat gadījumā, ja *Tribunal administratif de Strasbourg* uzskatītu, ka vīriešiem, kuriem ir dzimumattiecības ar vīriešiem, Francijā ir liels risks iegūt tādas slimības kā, piemēram, HIV, tomēr rastos jautājums, vai pastāvīga kontrindikācija asins ziedošanai atbilst Savienības pamattiesībām, īpaši principam par **nediskrimināciju dzimumorientācijas dēļ**².

Ņemot vērā, ka Francijas tiesiskais regulējums homoseksuālām vīriešu dzimuma personām var radīt diskrimināciju dzimumorientācijas dēļ, Tiesa atgādina, ka Eiropas Savienības Pamattiesību hartā atzīto tiesību un brīvību izmantošana var tikt ierobežota tikai tad, ja tas ir nepieciešams un patiešām atbilst vispārējas nozīmes mērķiem, ko atzinusi Savienība, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības. Šajā ziņā Tiesa nosprieda, ka pat tad, ja Francijas tiesiskajā regulējumā paredzētais aizliegums veicina, lai līdz minimumam tiktu samazināts infekcijas slimības nodošanas risks saņēmējiem, un tādējādi veicina vispārējo mērķi nodrošināt augstu cilvēka

¹ Komisijas 2004. gada 22. marta Direktīva 2004/33/EK par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/98/EK piemērošanu attiecībā uz dažām tehniskajām prasībām asinīm un asins komponentiem (OV L 91, 25. lpp.).

² Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. panta 1. punkts.

veselības aizsardzības līmeni, **tomēr ir iespējams, ka nav ievērots samērīguma princips**. Nevar tikt izslēgts, ka *HIV* var noteikt, izmantojot efektīvas tehnoloģijas, kas ļauj nodrošināt augstu saņēmēju veselības aizsardzības līmeni. Valsts tiesai ir jāpārbauda, vai šāda tehnoloģija pastāv, jo testi ir jāveic, ievērojot jaunākās zinātnes un tehnikas procedūras.

Šādu tehnoloģiju neesamības gadījumā *Tribunal administratif de Strasbourg* būtu jāpārbauda, vai nepastāv **ne tik stingras metodes kā pastāvīgs aizliegums ziedot asinis, lai nodrošinātu augstu saņēmēju veselības aizsardzības līmeni**, un īpaši – vai anketa un individuālās pārrunas ar veselības aprūpes speciālistu neļauj precīzāk noteikt riskam pakļauto dzimumuzvedību.

ATGĀDINĀJUMS: Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā valsts prāvas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums līdzīgā veidā ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA mājas lapā pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami no ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106